

[Per Federspiel.]

bestemmende for vurderingen af Danmarks stilling blandt vore allierede, blandt de lande, som vi på forskellig måde samarbejder med.

Det har været ganske overordentlig tilfredsstillende for regeringspartierne at konstatere, at i en debat, der jo fik en ejendommelig form, en form, der afviger fra vor hidtidige parlamentariske praksis, ved at der stilles forespørgsler til ikke mindre end 4 ministre fra 3 forskellige partier — man kan danne sig sin egen mening om, hvad hensigten med dette har været — har de udtalelser, der er fremsat fra de 5 ministres side, ikke blot de 4, hvortil der er stillet forespørgsler, men også fra statsministerens side, vist med al den fasthed og klarhed, man kan ønske, at regeringens udenrigspolitik er et fasttømret hele, at der er enighed om den linje, der skal følges.

På et tidligere tidspunkt i aften gjorde hr. Per Hækkerup det ganske klart, at socialdemokratiet var enig i denne linje, at socialdemokratiet ikke afveg fra sin tidligere politik, at der omkring vor sikkerhedspolitik, at der omkring vor europæiske politik, at der omkring bestræbelserne for at anlægge vor sikkerhedspolitik på en sådan måde, at man muliggjorde eller i hvert fald ikke vanskeliggjorde en videre afspænding, var fuld enighed. På disse punkter har regeringspartierne kunnet konstatere, at der inden for regeringen, som jeg nævnte det før, er fuldstændig enighed.

Det kan ikke undgås, at den tale, som hr. Stinus holdt, virkede overraskende. Det kan have mange grunde: den kan være rettet til andre kredse end netop dette høje ting. (*Munterhed*). Den afviger i hvert fald på væsentlige punkter fra den stilling, regeringen har indtaget. Det tror jeg ikke der er nogen grund til at komme nærmere ind på.

Men må jeg minde om én ting, at der har været et virkelig alvorligt indslag i denne debat; det var den tale, hr. Aksel Larsen holdt som den sidste taler, før vi brød af, hvor en erfaren politiker, der mere end nogen anden kender, hvad der rører sig bag jerntæppet, foretog sin personlige vurdering af det, der er sket i østlandene, en vurdering, som han fremsatte med al den forsigtighed, man må anvende, når man

ikke kender de nøjagtige motiver, men hvor han gjorde det ganske klart, at et af de motiver, der kunne have været til det russiske overfald på Czekoslovakiet, denne krænkelse af De Forenede Nationers regler, denne krænkelse af den almindelige folkeret, netop kunne være det, at man ikke ønskede, at den afspænding, der var i gang imellem Vesttyskland og Østtyskland, skulle gå videre.

Hr. Aksel Larsen gjorde en anden ting klar, og det var dette, at den militære, den massive og antagelig ganske overflødig massive militære indmarch i Czekoslovakiet kunne have karakter af en flankedækning over for videre tanker over for de områder, der må betegnes som tomrum eller, som han omtalte det, ingenmandsland. Jeg tror, denne tale mere end noget andet understregede, uden at jeg forlanger, at hr. Aksel Larsen skal indrømme det, at den politik, der har været ført her i landet siden 1949, at bygge vor sikkerhed på den vestlige alliance, er ikke alene den eneste mulige, men den rigtige, at vi derved har undgået, at der opstod et tomrum, at vi derved har fjernet en fristelse for videregående politiske initiativer. Jeg tror, disse alvorsord må have gjort et stort indtryk på alle medlemmer i dette høje ting, som de har gjort det på mig. Hr. Aksel Larsen har leveret det klareste bevis på, at den sikkerhedspolitik, vi har fulgt her i landet, har været rigtig.

Hr. Per Hækkerup mente, at han havde konstateret en modsætning mellem udenrigsministerens og mine synspunkter om baggrunden for krisen i Czekoslovakiet. Jeg tror ikke, det er muligt at begrunde en sådan uoverensstemmelse.

Må jeg endelig til hr. Ivar Nørgaard sige, at han citerede mig urigtigt, når han gjorde gældende, at jeg havde været imod en nordisk økonomisk union. I de udtalelser, jeg fremsatte i mit første indlæg, gjorde jeg det ganske klart, at det var venstres synspunkt — som det er mit synspunkt — at vi måtte tilstræbe det stærkest mulige nordiske samarbejde, men at enkeltstående ting som f. eks. en toldunion næppe var hensigtsmæssige, medmindre de indgik som et led i en virkelig økonomisk union, og at en sådan økonomisk union ville stride imod den politik, som det altovervejende flertal